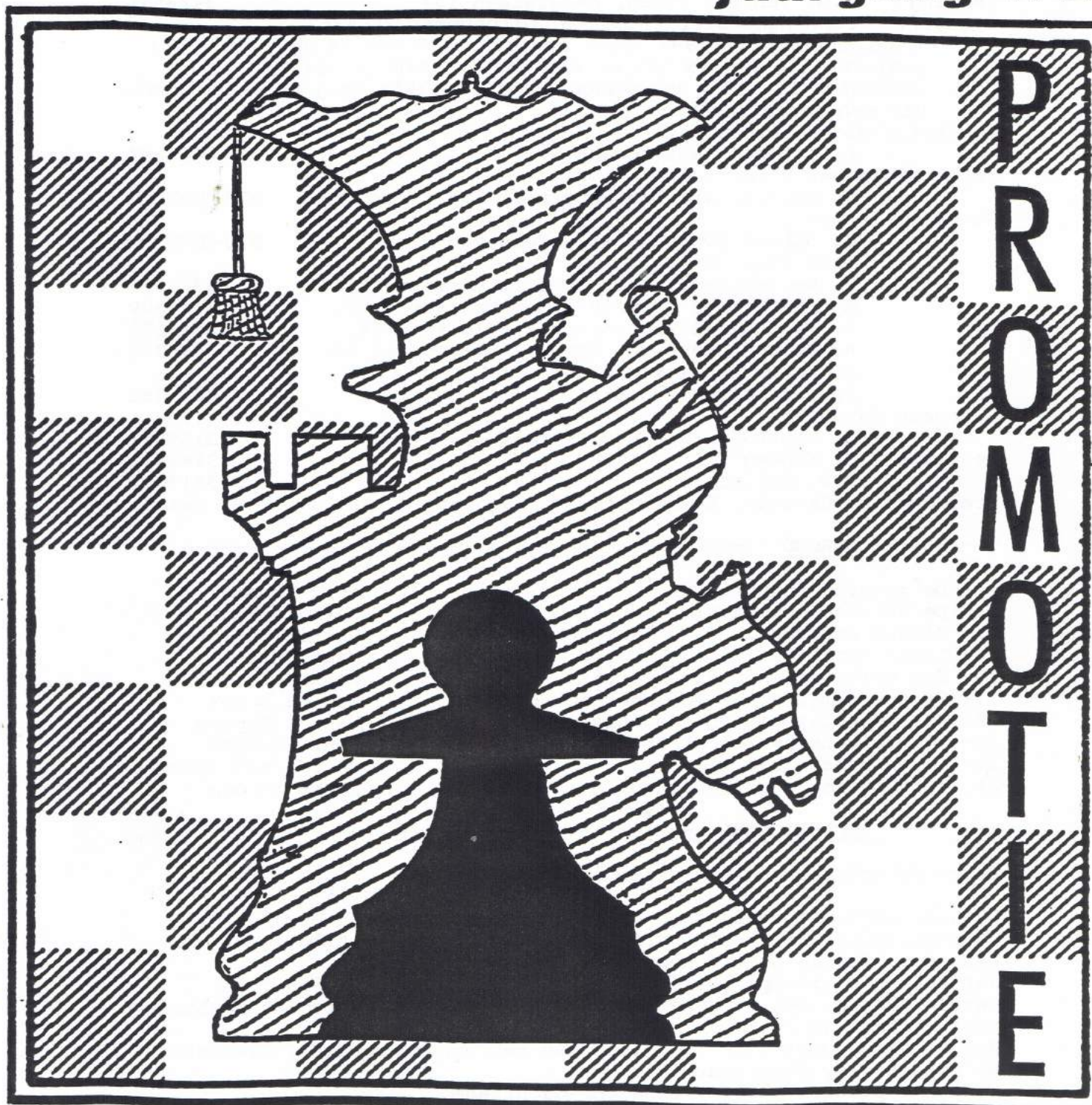


schaakvereniging
P R O M O T I E

OPGERICHT
1952
OKTOBER

jaargang 47-2



ZOETERMEER

CLUBBLAD VAN DE SCHAAKVERENIGING 'PROMOTIE'
Jaargang 47 No. 2, 22 december 1998 - Oplage 75 stuks

----- **S.V. PROMOTIE** -----

Clubgebouw: Wijkcentrum De Leyens 3419596
Van 't Hoffplein 1
Voorzitter: B van de Graaf, Prins Bernhardstraat 24, 3313582
Secretaris: D. Th. Brinkman, v. Boisotring 97, 3422005
Penning J.G. van der Ploeg, Belgielaan 157 3423551
meester: Penningmeester Promotie, Gironummer 2405362
[Jaarcontributie 1997/1998: senioren (20 t/m 64 jr) fl. 205;
juniores (16 t/m 19 jr) en aspiranten (t/m 15 jr) fl. 110;
studenten fl. 135; veteranen (65+) fl. 155; (bij meer aspiranten
uit een gezin reductie.)]
Wedstrijdleader intern:
E. Trommel, Ruimtebaan 319, 3416697
Wedstrijdleader extern:
G. Eggink, van Leeuwenstraat 136, Voorburg 070-3866538
Jeugdcommissie:
C. Schoon (voorzitter), Caan van Neck- 070-3999354
laan 191, Rijswijk
H. Meijering (intern comp.), Lissevaart 136, 3311976
M. van Staden (lessen), Moerbeigaarde 76, 3414509
J. Veldhuizen (toernooien), Vletkade 34, 3416170
H. Buiten, (extern. comp.), Slootdreef 14, 3316292
J. Vermeulen (jeugdclubblad)
Paul Scholtenrode 96 3219562
Algemeen adjunct:
M. Nepveu, Graaf Adolfstraat 36, 3169981
Redactie: M. Nepveu 3169981
J.W. Meijer 3413367
Ereleden: H. Breugem, L. Breugem, J. Hagoort, J. Kalkwijk, G. Swart.

----- **INHOUD** -----

1.- De interne competitie	Eric Trommel
3.- De externe competitie	Gerhard Eggink
6.- Slecht schaken	Harrie Boerkamp
9.- Losse notities [2]	Hans Meijer
10- Een merkwaardige schaakpartij	Gerard Jansen
12- De schaakmysteries van Sherlock Holmes	Rob de Vries
15- Een ogenblik van onbedachtzaamheid	Manuel Nepveu
17- Oliebollenschaaknacht en de Kert-Crypto	Henk Breugem
18- Baden Baden 1925 [1]	Mischa van Spronsen
21- Integratie jeugd/senioren?	Chris Schoon

----- **REDAKTIONEEL** -----

Beste Schaakvrienden en -vriendinnen,

De niet-zo-koude dagen rond Kerst zijn begonnen. U hebt waarschijnlijk een aantal vrije dagen en U wilt Uw tijd goed besteden. Daarom hebt U naar de clubkrant gegrepen. Aan Harrie Boerkamps lotgevallen kunt U zich zacht spiegelen. Gerard Jansen, een schaakvriend van Hans Meijer, heeft een postmodern Kerstverhaal in petto. Rob de Vries gaat zich te buiten aan retrograde schaak ['Elementary Watson, really elementary!']. Manuel Nepveu is weer(?) eens onbedachtzaam. Mischa van Spronsen brengt een bezoek aan Baden-Baden 1925.
De Redactie.

PROMOOT

Informatie Bulletin van de schaakclub Promotie

Denksportcentrum 079-3419596

Issue: 3

Datum: 22 December 1998

Ahlers klopt Bannink

Er hebben zich spectaculaire ontwikkelingen tijdens mijn afwezigheid voorgedaan. Jammer, jammer, het verloop ervan heb ik dus uit de tweede hand. In het vroege middenspel dacht Bernard uitstekend te staan. Vol goede moed haalde hij de a-pion van Ben op. Na een venijnige pionzet van Ben (b4!) raakte Bernard echter zijn paard kwijt. Wanhoop (g5!) maakte zich alras van Bernard meester waarna de partij in hoger zin uit was. Maakt dit alles misschien deel uit van een hoger plan van Bernard om uiteindelijk toch weer boven aan te komen? Ben lijkt bijna niet meer in te halen. Hij staat al 40 (!) punten voor op nummer twee. En dat is opmerkelijk genoeg Doctor Nepveu! MAAR er komen nog vele rondes dus het is zeer wel mogelijk dat Bernard zich nog zal revancheren.

Vertrek van Otto Berger

Otto is verhuisd naar Rijswijk. Helaas voor de club beeindigt hij dit jaar dan ook zijn lidmaatschap. Otto vanaf deze plaats nog hartelijk bedankt namens alle leden voor het vele vele werk dat je voor de vereniging hebt verzet. En ook voor de vele snelschaakpartijtjes en de gezelligheid natuurlijk. We zullen je missen. Veel geluk en succes op je nieuwe stek en wellicht tot ziens op ons Promotie toernooi of in de externe competitie.

Interne competitie

Het competitie systeem wordt dankzij de heldere punten toekenning goed gecontroleerd. In de huidige ranglijst zijn enkele opmerkelijke verschuivingen te constateren. De cracks van het vorige seizoen zijn meer naar het midden van groep1 geschoven. De nieuwelingen in

groep 1 Yde en Richard weten zich tot nu toe goed te handhaven.

In groep 2 bungelt Harrie Boerkamp nog onderaan maar degradatie naar groep 3 zal dankzij enkele schitterende successen in de volgende rondes voorkomen worden. Iets minder met pionnen en stukken smijten en succes is verzekerd Harrie. Voor de kleine Michel de Regt moet je oppassen. Zeker als je de avond tevoren laat naar bed bent gegaan. Promotie kandidaten in groep 2 kunnen nog niet op hun lauweren gaan rusten. De punten verschillen zijn niet erg groot en vele achtervolgers loeren nog op hun kans.

Er kan in alle groepen voor wat de degradatie betreft nog steeds het nodige veranderen. Er zijn immers nog drie rondes te gaan voordat de definitieve beslissingen vallen.

Verdere mededelingen

- Denk aan het inschrijven voor het **OLIEBOLLEN toernooi** van 29 december !
- Senioren kunnen schaaklessen volgen bij Jacques Vermeulen. Schaaklessen/training: v.a. 13 okt. elke veertien dagen. Aanvang 18.35 - 19.30 uur. Kosten f 5,00 per keer.
- **Is uw schaakcomputer wel milleniumproof?**
- Heeft u verder nog vragen of **copij (!)** etc.: email is welkom **e.s.trommel@wxs.nl**

AFZEGGEN tot maandag 22.00 uur!

Eric Trommel

**Prettige Feestdagen
en een voorspoedig 1999**

Ranglijst na 13e ronde

Promotie, competitie 1998-1999, stand na ronde 13

groep 1 :

Plts	Speler	Score	WP.	Plts	Speler	Score	WP.
1	B. Ahlers	143.00	1230	16	M. van Staden jr.	74.83	830
2	M. Nepveu	103.00	1088	17	R. Minnema	68.00	1052
3	J. Veldhuizen	98.50	1057	18	M. Wichhart	67.83	714
4	R. Blok	97.00	1087	19	A. van de Peut	67.50	1012
5	J. Mostert	97.00	993	20	Y. van Deutekom	66.83	731
6	H. de Jongh	93.00	1098	21	H. Knops	65.50	818
7	B. Bannink	92.00	1098	22	D. Brinkman	62.50	491
8	G. Eggink	91.50	800	23	H. Tan	62.00	1091
9	J. Sibbing	89.00	1041				
10	A. de Waal	89.00	1032	24	R. Tan	58.33	750
11	B. Ouwens	88.00	918	25	M. Toxopeus	58.00	808
12	V. Sewkaransingh	84.50	983	26	H. van der Wijk	56.00	825
13	J. Blankespoor	82.00	1022	27	N. Veldhuizen	54.00	721
14	H. Noordhoek	79.50	1175	28	J. Grims	50.00	335
15	J. Koster	79.00	675				

groep 2 :

Plts	Speler	Score	WP.	Plts	Speler	Score	WP.
1	R. Matai	63.00	685	13	D. van Nies	44.33	472
2	J. Stoop	59.50	880	14	S. Muns	42.50	741
3	P. Briggeman	58.33	650	15	R. Kunnen	40.00	910
4	C. Veld	58.00	777	16	M. de Regt	39.83	535
5	J. van den Berg	56.67	663	17	M. van Staden sr.	37.67	514
				18	H. Buiten	37.50	862
6	J. van Wijnen	56.00	838	19	P. den Blaauwen	36.17	566
7	F. Martens	55.33	436				
8	E. Hageman	53.83	712	20	H. Boerkamp	33.00	782
9	M. van Spronsen	53.33	682	21	H. Bragonje	33.00	373
10	B. van de Graaf	50.00	607	22	P. Cuijpers	30.33	537
11	A. Ameling	45.50	834	23	E. Trommel	28.00	514
12	H. Pronk	44.83	521	24	C. Schoon	26.33	568

groep 3 :

Plts	Speler	Score	WP.	Plts	Speler	Score	WP.
1	H. Kuipers	38.67	326	10	D. de Zwart	24.00	266
2	O. Berger	34.67	364	11	A. Prein sr.	23.33	409
3	H. Breuker	34.00	449	12	E. Stokvis	21.33	388
4	J. Vossepoel	33.33	357	13	J. Kieven	19.33	330
5	J. Lipka	31.33	186	14	G. van der Burg	19.33	288
				15	J. de Roo	18.67	250
6	J. Verhagen	29.50	492	16	W. Jutte	18.00	409
7	H. van Werven	29.33	411	17	L. van de Meeberg	12.67	393
8	R. de Vries	27.83	604	18	J. van der Ploeg	12.00	398
9	H. Minnema	25.50	511				

De Externe competitie

Kon ik het vorige clubblad nog melden dat de KNSB-teams niet wonnen en de HSB-teams wel, de rollen lijken nu een beetje omgedraaid. Alleen het eerste heeft nog niet gewonnen. Maar als alles goed gaat (dat wil zeggen, als het eerste zich herstelt), zit na de promotie van vorig jaar lijfsbehoud voor het eerste en tweede er zeker in en zijn er goede kansen op promotie voor Promotie 4, 5 en 9. En dat leidt tot tevredenheid. Nu alleen nog wachten op geniale ingevingen in het eerste en derde!

Voor ons vlaggeschip, Promotie 1, geldt het parool: snel winnen. Het eerste doet het vooralsnog niet goed en bungelt onderaan de ranglijst. Scoren is moeilijk voor dit team. Zelfs na een 4-0 voorsprong kon niet gewonnen worden. Het is zaak dat dit team wint, hopelijk lukt dat met hulp van Sven Bakker, want anders gaat de vorig jaar veroverde promotie weer verloren. Mannen, zet hem op. Weliswaar dergradeert er maar een team uit deze klasse, maar dat moet promotie natuurlijk niet zijn! Topscorer is Frits Hoorweg met 3 uit 3.

Met het tweede gaat het veel beter. Onder aanvoering van interne competitie-koploper Ben Ahlers heeft het team een mooie positie in de middenmoot veroverd na de promotie van vorig jaar. Leek lijfsbehoud de eerste prioriteit, nu kan men zelfs voorzichtig omhoog kijken. Topscorer is wie anders dan Ben Ahlers met 3 uit 4, terwijl ook Vikash Sewkaransingh met 2½ uit 3 positief op-valt.

Het derde, als een van de favorieten gestart in zijn klasse, lijkt het dit jaar weer niet te gaan redden. Tegen de degradant vanuit de promotieklasse van vorig jaar, de Haagse Toren, werd een pijnlijke nederlaag geleden. Weliswaar kwam dat door het door de vlag gaan in betere stellingen, maar toch. Hopelijk maakt de Haagse Toren nog een misstap. Topscorer is Bert Ouwens met 3 uit 3.

Anders dan onderstaande stand doet vermoeden gaat het vierde fier aan de leiding in zijn klasse. Drie gespeeld, drie gewonnen. De mannen van Matai doen het uitstekend. Nog even met de Haagse Toren afrekenen (waar heb ik die naam eerder gehoord) en de zaak lijkt gepiept. Toch? Topscorers zijn Rudi Matai en Hagoort met 3 uit 3.

Het eerste jeugdteam, het vijfde, stond na twee wedstrijden op een fantastische score: twee maal 6-2 winst, twee matchpunten voor op de andere teams. Maar wat gebeurde er in de derde wedstrijd? 4-4 tegen Vogelwijk. Jongens, jongens, jullie staan weliswaar nog aan kop maar er moet gewonnen worden! Promotie gaat niet vanzelf. Desondanks heeft het vijfde nog steeds de beste kansen. Topscorers zijn Jan Veldhuizen, Coen Veld en Gerhard Eggink met 3 uit 3.

Na een overwinning in de eerste wedstrijd liep het zesde in de twee volgende wedstrijden tegen twee nederlagen op, maar dat was tegen de twee sterkste teams in deze klasse. De zwakste teams komen nog aan bod, dus er is nog alle kans om een stevige middenmootpositie, waar dit team thuishoort, op te bouwen. Topscorers zijn Martin van Staden, Rob de Vries en Hans Pronk met 2 uit 3.

Na winst in de eerste wedstrijd kreeg ook het tweede jeugdteam, het zevende, het zwaar te verduren met twee nederlagen. Daarnaast geldt dat dit team verzwakt is door het uitvallen van de Henken (jr heeft opgezegd, sr heeft het druk). Maar ook hier geldt: de zwakste teams komen nog aan bod! Topscorers zijn John Tan en Richard Tan beiden met 2 uit 3.

Het derde jeugdteam, het achtste, doet het ook goed met een winst en een gelijkspel. De wedstrijd tegen Tijdnood zal bepalen of dit team voor promotie moet strijden of in de middenmoot terechtkomt. Frans Martens is de topscorer met 2 uit 2, terwijl invalster Sanne van Diepen ook 2 uit 2 heeft!

Het vierde jeugd-, grotendeels meisjesteam, Promotie 9, doet het vooralsnog fantastisch. Drie gespeeld, drie gewonnen. Als de voortekenen niet bedriegen is de laatste wedstrijd tegen Schaakhuis de wedstrijd die gaat om promotie naar de derde klasse! Topscorer is Jeroen Snijdewint met 3 uit 3.

Gerhard Eggink

Standen:

KNSB-Klasse 2D	Ap	Mp	Bp	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Vianen	4	7	22	xx	.	.	4	6½	.	5	6½	.
2. HSG 2	3	6	16½	.	xx	.	5½	.	.	6	5	.
3. Venlo	3	6	16	.	.	xx	.	5½	.	4½	.	6
4. PION Groesbeek	4	3	14½	4	2½	.	xx	.	4	.	4	.
5. Apeldoorn	4	3	13	1½	.	2½	.	xx	.	.	5	4
6. ASV 2	3	3	11½	.	.	.	4	.	xx	3	.	4½
7. Veldhoven	4	2	13½	3	2	3½	.	.	5	xx	.	.
8. HSC	4	1	11½	1½	3	.	4	3	.	.	xx	.
9. <u>Promotie 1</u>	3	1	9½	.	.	2	.	4	3½	.	.	xx

KNSB-Klasse 3E	Ap	Mp	Bp	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Messemaker 1847	4	8	23	xx	.	.	.	5	.	.	7½	5	5½
2. Hoensbroek/MaxEuwe	4	7	20½	.	xx	.	.	.	4	5	.	6	5½
3. Schaesberg 1	4	7	18	.	.	xx	.	.	4½	4	5	4½	.
4. Soest	4	4	17	.	.	.	xx	4	3½	.	.	4	5½
5. <u>Promotie 2</u>	4	4	16	3	.	.	4	xx	.	.	4	.	5
6. Brunssum	4	3	15½	.	4	3½	4½	.	xx	3½	.	.	.
7. DJC Stein	4	3	13½	.	3	4	.	.	4½	xx	2	.	.
8. De Raadsheer	4	3	13½	½	.	3	.	4	.	6	xx	.	.
9. Zeist	4	1	12½	3	2	3½	4	.	.	.	.	xx	.
10. Utrecht 3	4	0	10½	2½	2½	.	2½	3	.	.	.	.	xx

HSB 1e klasse B	Ap	Mp	Bp	1	2	3	4	5	6	7	8
1. Haagse Toren 1	3	6	16½	xx	.	.	5½	.	4½	6½	.
2. Vogelwijk 1	3	5	14	.	xx	.	.	4	.	5	5
3. DD 4	3	4	15	.	.	xx	3	.	5	.	7
4. <u>Promotie 3</u>	3	4	13	2½	.	5	xx	5½	.	.	.
5. Pomar 1	3	3	11½	.	4	.	2½	xx	.	.	5
6. Botwinnik 1	3	1	10½	3½	.	3	.	.	xx	4	.
7. RHC 1	3	1	8½	1½	3	.	.	.	4	xx	.
8. SIO 1	3	0	7	.	3	1	.	3	.	.	xx

HSB 2e klasse C	Ap	Mp	Bp	1	2	3	4	5	6	7	8
1. Haagse Toren 3	3	5	17	xx	.	4	.	6½	.	.	6½
2. <u>Promotie 4</u>	3	6	15½	.	xx	5	.	5½	5	.	.
3. DD 5	3	3	13	4	3	xx	.	.	.	.	6
4. Centrum 2	3	3	12	.	.	.	xx	.	4½	3½	4
5. Collectief 2	3	2	8½	1½	2½	.	.	xx	.	4½	.
6. DCSV 1	3	2	12	.	3	.	3½	.	xx	5½	.
7. RSC-Belgisch Park 3	3	2	10½	.	.	.	4½	3½	2½	xx	.
8. RHC 2	3	1	7½	1½	.	2	4	.	.	.	xx

HSB 2e klasse A	Ap	Mp	Bp	1	2	3	4	5	6	7	8
1. <u>Promotie 5</u>	3	5	16	xx	.	.	4	6	.	.	6
2. <u>RSC-Belgisch Park 2</u>	3	4	17½	.	xx	7½	.	.	.	3	7
3. <u>Botwinnik 2</u>	3	4	10½	.	½	xx	.	.	5½	4½	.
4. <u>Vogelwijk 2</u>	3	3	13	4	.	.	xx	3½	.	5½	.
5. <u>Rijswijk 4</u>	2	2	6½	2	.	.	4½	xx	.	.	.
6. <u>Wassenaar 1</u>	2	2	7½	.	.	2½	.	.	xx	.	5
7. <u>Corbulo 2</u>	3	2	11	.	5	3½	2½	.	.	xx	.
8. <u>Arena 1</u>	3	0	6	2	1	.	.	.	3	.	xx

HSB 2e klasse D	Ap	Mp	Bp	1	2	3	4	5	6	7	8
1. <u>Schaakmat 1</u>	3	6	19	xx	.	.	.	.	6	6	7
2. <u>DSC 5</u>	3	6	16½	.	xx	.	5½	.	5	.	6
3. <u>SIO 2</u>	3	6	16	.	.	xx	5	6	.	5	.
4. <u>Scheve Toren 2</u>	3	2	11	.	2½	3	xx	.	.	5½	.
5. <u>Voorburg 1</u>	3	2	10	.	.	2	.	xx	3½	.	4½
6. <u>Promotie 6</u>	3	2	9½	2	3	.	.	4½	xx	.	.
7. <u>Pomar 2</u>	3	0	7½	2	.	3	2½	.	.	xx	.
8. <u>Paris 1</u>	3	0	6½	1	2	.	.	3½	.	.	xx

HSB 2e klasse B	Ap	Mp	Bp	1	2	3	4	5	6	7	8
1. <u>Schaakhuis 1</u>	3	6	19½	xx	.	.	.	7	6	.	6½
2. <u>Rijswijk 3</u>	3	6	17½	.	xx	5	.	.	7	.	5½
3. <u>Ooievaar 3</u>	3	4	13	.	3	xx	.	.	.	5	5
4. <u>DD 6</u>	2	2	8	.	.	.	xx	4½	3½	.	.
5. <u>HSV 2</u>	3	2	9	1	.	.	3½	xx	.	4½	.
6. <u>Promotie 7</u>	3	2	7½	2	1	.	4½	.	xx	.	.
7. <u>LSC 1</u>	2	0	6½	.	.	3	.	3½	.	xx	.
8. <u>Schaakmat 2</u>	3	0	7	1½	2½	3	.	.	.	.	xx

HSB 3e klasse A	Ap	Mp	Bp	1	2	3	4	5	6	7
1. <u>Tijdnood 2</u>	3	5	16	xx	7	.	4	5	.	.
2. <u>Vogelwijk 4</u>	3	3	10	1	xx	.	4	.	.	5
3. <u>Promotie 8</u>	2	3	9	.	.	xx	5	.	4	.
4. <u>DD 7</u>	3	2	11	4	4	3	xx	.	.	.
5. <u>Corbulo 3</u>	3	2	11	3	.	.	.	xx	4	4
6. <u>SHGP 2</u>	2	2	8	.	.	4	.	4	xx	.
7. <u>Collectief 3</u>	2	1	7	.	3	.	.	4	.	xx

HSB 4e klasse A	Ap	Mp	Bp	1	2	3	4	5	6	7	8
1. <u>Schaakhuis 2</u>	3	6	21	xx	.	.	.	.	5½	7½	8
2. <u>Promotie 9</u>	3	6	16½	.	xx	4½	.	5½	.	.	6½
3. <u>HSV 4</u>	3	4	16	.	3½	xx	6½	.	.	6	.
4. <u>Pomar 4</u>	3	4	12	.	.	1½	xx	.	5	5½	.
5. <u>Bobby Fischer 1</u>	2	2	9	.	2½	.	.	xx	.	.	6½
6. <u>Verburch 1</u>	2	0	5½	2½	.	.	3	.	xx	.	.
7. <u>Schaakmat 4</u>	3	0	5	½	.	2	2½	.	.	xx	.
8. <u>Corbulo 5</u>	3	0	3	0	1½	.	.	1½	.	.	xx

Slecht schaken

De grootste rampen voltrokken zich in de externe competitie: mat in twee gemist en verloren; volle toren voorsprong niet gepakt en matgezet. Na maar liefst vijf nederlagen en drie keer afwezigheid was daar de roemloze degradatie naar groep twee. Hier trof ik een oude bekende, Jan Stoop. Ik vroeg me af of het allemaal nog erger kon worden.

Jan Stoop – Harrie Boerkamp (Zoetermeer november 1998)

1 Pf3 Pc6 2 e4 e5 3 Lb5 f5 4 d3 Pf6 5 Pc3 Lc5 6 0-0 0-0 7 Lg5 Pe7

Een idee van Jänisch-kenner Boey. Alleen speelde hij de zet na 5 ef5 ... Een typisch staaltje van **slecht schaken**: een op zichzelf aardig idee toepassen op het verkeerde moment. Mijn streven naar onbalans neemt hier suïcidale vormen aan.

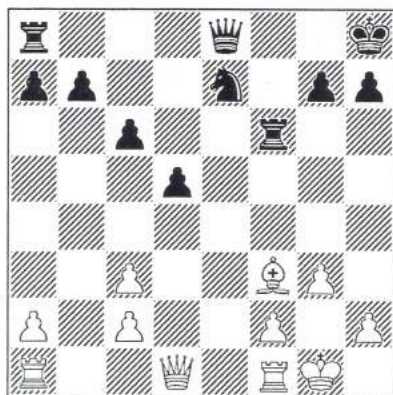
8 Lc4 Kh8 9 Pe5 De8 10 d4 Lb6 11 Ld3

Weliswaar is het spelpeil van Jan niet het onderwerp van dit verhaal, maar ook hij is bepaald niet op dreuf.

11..Ld4 12 Lf6 Tf6 13 Pf3 Lc3 14 bc3 fe4 15 Le4 d5 16 Ld3

En zo heb ik na mijn openingsmishandeling met royale hulp van de tegenstander toch een goede stelling in handen gekregen, waarschijnlijk heb ik zelfs beslissend voordeel.

16..Lg4 17 Le2 Lf3 18 Lf3 c6 19 g3



Nu volgt het tweede deel van **slecht schaken**: ik weet geen plan te vinden. Terwijl het toch zo simpel is: met het paard veld c4 controleren en zware stukken afruilen.

19..Pg6 20 Lg2 De5 21 Dd4 Df5 22 Tab1 b6 23 c4 dc4 24 Dc4 Pe5

Wit heeft bekwaam gecounterd en de stelling is vrijwel gelijk.

Nu komt het allerergste: Jan had expres snel gespeeld en gaat nu een half uurtje weg om thuis iets te doen... Hij heeft dat keurig van tevoren gemeld. Op mijn uitdrukkelijke verzoek de klok een half uur stil te zetten gaat hij niet in! Dus zo erg is het met mij geworden: een tegenstander kan rustig een half uurtje weggeven. En ondertussen heeft ie nog een verloren stand gerepareerd ook.

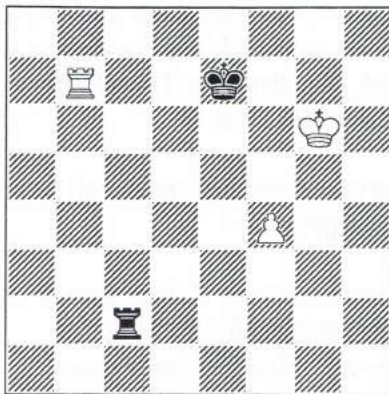
In allerzwartste stemming speel ik verder. En weer ga ik **slecht schaken**: ik kom vanuit een gelijke stand binnen de kortste keren in het nadeel:

25 De4 De4 26 Le4 Pc4 27 Tbd1 Pe5 28 Lg2 Pf3 29 Kh1 Te8 30 Lf3 Tf3 31 Tfe1 Tef8 32 Td2 h5 33 Kg2 Ta3 34 Te5 g6 35 Te7

God allemachtig, ga ik nu dit dubbeltoreneindspel ook nog verliezen?

35..Taf3 36 Ta7 g5 37 Tc7 T3f6 38 f3 T8f7 39 Tf7 Tf7 40 Td6 Ta7 41 Tc6 Ta2 42 Kh3 Kg7 43 f4 gf4 44 gf4 b5 45 Kh4 Ta3 46 Kh5 Th3 47 Kg5 Th2 48 Tc7 Kf8 49 Kg6 Ke8 50 Tb7 Tc2 51 Tb5 Ke7

Weer heeft Jan het niet denderend aangepakt en hier bied ik maar eens remise aan. Geweigerd. *52 Tb7*



Het is wel remise, maar zwart moet het wel heel secuur spelen. Wat ik nu speel (52..Ke8), is niet goed. Na 52..Kf8 53 f5 bereikt zwart een door Averbach behandelde stelling, die remise is na 53..Tf2 54 Kf6 Kg8 (daar moet de koning heen) 55 Tb8 Kh7 56 Tf8 Ta2 57 Te8 (om Ke7 te doen) Tf2. En dat is dus voor de vierde keer **slecht schaken**: gebrekkige kennis van het elementaire eindspel.

52.. Ke8 53 f5 Tg2 54 Kf6 Tc2 55 Tb8 Kd7 56 Kg7 Tg2 57 Kf7 Tc2 58 f6 Tg2 59 Tb7 Kd8 60 Kf8 Tc2 61 f7 Tg2 62 Tb8 Kd7 63 Tb3 Tg4 64 Td3 Kc8 65 Ke7

Met 65 Td5 een brug bouwen is wel zo simpel.

65..Te4 66 Kf6 Tf4 67 Ke6 Te4

Na 67..Kc2 volgt toch nog 68 Td5.

68 Kf5 1-0

Verbijzeld en verdoofd hoor ik een altijd prominent aanwezig clublid nog oreren dat hij ons beiden met de behandeling van dit eindspel volstrekt belachelijk zou kunnen maken. Meestal neem ik zijn woorden met een korreltje zout, maar deze keer geloof ik hem.

Na deze ervaring merk ik dat ik voor het eerst in mijn schaakleven (27 jaar) als een berg opzie tegen de volgende partij extern. In alle toonaarden laat ik weten best vervangen te willen worden, maar ze willen me er toch bij hebben. Zelfs mag ik wit op het allerlaatste bord.

Ik laat alle grapjes over het niveau van mijn tegenstander ('prutser van 1600') langs me heen glijden. In elk geval wil ik niet in tijdnood komen, want vooral daardoor is het in de drie vorige externe partijen in goede stellingen misgegaan.

Harrie Boerkamp - Erwin l'Ami (Promotie - Utrecht 3; December 1998, Zoetermeer)

1 e4 e6 2 Pf3 d5 3 e5 c5 4 b4 cb4 5 a3 ba3 Mooi zo, mijn geliefde vleugelgambiet en nog aangenomen ook. Een goed begin! Alleen, direkt slaat de twijfel al toe: hoe moet je ook weer slaan? Na Pa3 blijft d6 van zwart. Dus met de loper.

6 La3 Pc6

Na 7 d4 kan ..Da5 lastig zijn. Gewoon op de zwarte diagonaal spelen.

7 Lf8 Kf8 8 d4 Ld7

Ik doe Ld3 en laat Pb4 gewoon toe; kost 'm twee tempi.

9 Ld3 Pb4 10 0-0 Pd3 11 Dd3 Pe7



Mijn tegenstander speelt irritant snel en maakt nogal rituele bewegingen met zijn stukken. Echt zo'n matige speler die niet beseft dat ie een probleem heeft... Maar goed, wat nu? Zijn rokade is verhinderd, zijn toren zal lang niet meedoen. Ik kan druk over de a- en b-lijn uitoefenen, ik kan de diagonaal a3-f8 gebruiken. Liever nog geen c4, want dan leeft zijn slechte loper op. Een direkte aanval met Pg5 gevolgd door f4-f5 valt tegen: het zwarte paard kan blokkeren op f5, maar hij heeft ook direkt ..h6. Eerst maar even een rustig zetje, bederft niets.

12 Pbd2 h5

Hallo, die is niet bang. Hij wil paard op f5 zetten zonder last te hebben van g4. Na 13 Pg5 Pf5 kan 14 h4 niet; direct 13 h4 dan? Nee, die hele aanval over de f-lijn is niks. We gaan duwen over a en b. Wel veel tijd besteed hier, zo'n 20 minuten.

13 Tfb1 Lc6

Mooi afgedwongen. Loper staat lekker ingebouwd.

En nu gaan we weer **slecht schaken**! Wit begint een of ander vaag plan uit te voeren. Zwart weet ondertussen precies wat ie wil. Achteraf denk ik dat de stelling voor wit nog wel okay is. Wit moet d4 beveiligen en op den duur Pf5 bevragen, dus bijvoorbeeld: 14 h4 Pf5 15 g3 Th6 16 Pg5 De7 17 c3 Kg8 18 Pf1.

14Ta3 Pf5 15 Dc3 g5

Goeiedag! De druk op d4 wordt hoog.

Bovendien kan zwart een stevige koningsaanval beginnen. De witte zetten doen potsierlijk aan, zeker als je beseft dat wit hier een gambiet zit te spelen.

16 Pb3 g4 17 Pfd2 De7 18 Tba1 a6 19 Pc5 Tc8

Wit heeft zijn plan voltooid en staat nu volkomen voor schut. Met zijn lichte stukken kan zwart spelenderwijs blokkeren op f5, c6 en b5. Wit heeft een probleem op d4, kan dat beveiligen met c3, maar dan zijn de torens begraven op de damevleugel.

Wit zit zonder plan. Ik word hier kansloos weggespeeld door een mannetje met 1600 rating! Ik kap ermee, dit is te erg, ik ga naar huis...

Na 25 minuten wanhopig staren besluit ik dan maar Pf5 te gaan ondervragen. Eerst penning over de c-lijn opheffen, dan c3 spelen en dan Pg3 of Pe3.

20 Pf1 Lb5

Met cola, een mars en een flinke schep frisse lucht me manmoedig voorbereid op een zwaar gevecht voor de remise.

21 Dd2 Pd4

En het is voorbij.

Verbijsterd en verbijzeld bleef ik een kwartier doodstil zitten. Iedereen kwam één voor één langs. Het ventje tegenover me zat zich maar uit te rekken en opzichtig rond te kijken. Ik moest vechten tegen de tranen. Opgeven maar? Het was pas twee uur!

22 Dd4 Dc5 23 Df4 Lf1

Nu was ik 24 Df6 van plan, maar na 24..Th7 heb ik toch niks natuurlijk. Een derde pion gaat er ook nog af. Dus dan maar Tf1 om straks verder te gaan met Kh1 en f3.

24 Tf1

En na het uitvoeren van deze mooie afsluiter maar vlug opgegeven. 0-1.

Slecht schaken is niet erg. Zolang iemand het zelf niet in de gaten heeft, kan hij er heel gelukkig mee zijn. Voorbeelden te over. Anders wordt het als iemand het zelf wél ziet. Dan wordt het lijden. Het is te vergelijken met een dementerende bejaarde, die in zijn heldere momenten plots pijnlijk scherp beseft wat er gebeurt. Zo ongeveer is mijn toestand. Ik merk hoe slecht ik speel. Ik sta klem onderaan in groep twee, ik doe mijn uiterste best, maar het gaat niet.

En toch blijf ik ondanks alles geloven in mijn eigen stijl: vanaf de allereerste zet streven naar onbalans en naar kombinatierijk spel. De opening moet persé leiden naar een stelling met de door mij gewenste kenmerken, desnoods neem ik enig nadeel op de koop toe. Deze kijk op het spel handhaaf ik, ook al zien mijn partijen er momenteel zielig uit. En laat degene, die zich er al te vrolijk over maakt, gewaarschuwd zijn: ik kom terug en dan zal ik het niet vergeten zijn.

Harrie Boerkamp



LOSSE NOTITIES [2]

Nieuws uit Praag. Bernard Bannink slaagde er in Praag onlangs in een sterk bezet toernooi te winnen. Zelfs van zijn *angstgegner* Willem Broekman had hij, zoals hij zelf aangaf niet zonder geluk, gewonnen.



De kenner zal in de witte stelling Broekmans hand herkennen. Wit staat uitstekend. Wat te doen?

W. Broekman – B. Bannink (Praag, 1998)

1. Le3xh6! Ligt nog voor de hand. **1. ... Pe7-f5** **2. Tc5xd5!** Al wat minder voor de hand liggend. **2. ... e6xd5** **3. Ph5xg7!** Ligt al evenmin voor de hand. **3. ... Tf8-d8** Dit lijkt de angel uit de witte aanval te halen. **4. Pg7-h5!!** Een *switchback*. Een bepaald niet voor de hand liggende zet. **4. ... Pf5xh6** **5. Ph5-f6** **Kg8-g7** **6. Dg4xd7** **Td8xd7** **7. Pf6xd7** en wit staat gewonnen. Broekman dacht in Praag lang na maar vond deze zettenreeks niet. Ik in Zoetermeer al evenmin, de duivelse *switchback* deed mij de das om.

Meer nieuws uit Praag. In Leidschendam gaf Bessel Kok bij KPN Research een presentatie. Deze kans om hem een vraag te stellen kon ik niet aan me voorbij laten gaan. 'Mijnheer Kok, in Nederland sponsort KPN Telecom voetbal. Gaat SPT Telecom in Tsjechië schaken sponsoren?' SPT Telecom zou geen schaken gaan sponsoren. Dat was een hobby van Bessel Kok en niet van SPT Telecom. De match tussen Garry Kasparov en Jan Timman was door Eurotel, de mobiele dochter van SPT Telecom, gesponsord. Een origineel antwoord. Kok glimlachte. Kasparov had gevraagd of hij wilde bemiddelen bij het organiseren van een match om de wereldtitel. Bessel Kok liet in het midden in hoeverre hij dat zou gaan doen. In Leidschendam kreeg ik de indruk dat hij niet onverschillig tegen dit verzoek aankeek.

Henry Edward Bird (1830-1908) was een sterk schaker. Zijn naam leeft voort in de **1.f2-f4** opening. Tot voor kort de lijfopening van Edgar H. Kriggen. Bird frequenteerde zijn hele leven lang *Simpson's*

Divan, een koffiehuis in London. Deze bezoeken moeten hem ertoe gebracht hebben om in een van zijn boeken op te merken dat het een slechte gewoonte van toeschouwers is om stukken van het bord te verwijderen zonder toestemming van de spelers. Rare lui die Engelsen. Tijdens het bedrijvenschaakkampioenschap van Amsterdam dacht ik dat twee spelers hun partij met elkaar aan het analyseren waren. Ik stelde een zet voor door een van de stukken op het bord te verplaatsen. Stomverbaasd keken beide spelers van het bord op. Hun partij bleek nog niet afgelopen te zijn.

Nieuws uit Loosduinen. Jan Blankespoor vroeg me of ik in wilde vallen. Ik liet me overreden. Met acht man gingen we in twee auto's op weg naar een verloren achteraf straatje in Loosduinen.

T. Hartman – J.W. Meijer

(De Haagse Toren – Promotie, Loosduinen, 1998)

1.e2-e4 c7-c5 **2.Pg1-f3 d7-d6** **3.d2xd4 c5xd4** **4.Pf3xd4 Pg8-f6** **5.Pb1-c3 a7-a6** **6.Lf1-e2 e7-e6** **7.Lc1-c3 Pb8-d7** **8.f2-f4 Dd8-b6** Nu zag ik pas dat wit hier **9.Pe6!** **De3** **10.Pc7 Kd8** **11.Pa8** kan spelen. Voordat ik me een beeld van deze bizarre stelling kon vormen vervolgde wit de partij met de verwachte zet. **9.Dd1-d2 Db6xb2** Is deze pion giftig? **10.0-0 Db2-a3** **11.Ta1-b1 d6-d5** Een experimentele zet. **12.e4xd5 e6xd5** **13.Le2-f3 Lf8-b4** **14.Tb1-b3 Da3-a5** **15.Tf1-b1 Lb4-c5** **16.Dd2-f2 0-0** **17.Df2-g3 Tf8-e8** **18.Lf3xd5 Pf6-g4** Een zet die mijn tegenstander totaal verraste. Veel beter is echter **18. ... Pb6**. Na **19.Txb6 Lxb6** **20.Txb6** volgt dan niet **20.Dxb6** vanwege **21.Pf5** maar **20.Dxc3** en zwart wint. Nu beschikt wit nog over **19.Pe4 Ld4** en de bominslag **20.Lf7** terwijl er na **19.Pe4 Pb6** **20.Lb7** aan de andere kant een bom inslaat. **19.Le3-f2 Pd7-f6** **20.Ld5-f3 Lc8-e6** **21.Lf3xg4 Pf6xg4** **22.h2-h3 Pg4xf2** **23.Dg3xf2 Le6xb3** **24.Tb1xb3 Ta8-d8** **25.Pc3-e2 Te8xe2** **26.Df2xe2 Lc5xd4** Wit gaf op.

Jammer genoeg verloren we de wedstrijd. De voorspelling van Hamilcar Knops en Niels Veldhuizen dat het team waar zij in spelen altijd tweede wordt kan ook dit jaar weleens uitkomen.

Post uit Lochem. De schaakclub in Lochem telt zo'n veertig leden. Elo-ratings tot 1900. In dit kleine stadje langs de IJssel is het uitstekend toeven. Sinds hij met pensioen ging woont mijn oud-collega Gerard Jansen er. Van *De Variant*, het fraaie clubblad van de schaakclub, is hij de redacteur. In *De Variant* stond niet zo lang geleden een boeiend verhaal over een merkwaardige schaakpartij. Het heeft wat weg van een postmodern Kerstverhaal. Op de volgende pagina's heb ik het integraal weergegeven.

Hans Meijer.

Een merkwaardige schaakpartij tijdens Santa Lucia

Gerard Jansen

Stockholm. In december wordt het hier om tien uur pas licht en om drie uur is het alweer stikdonker. Bij een vorige gelegenheid had Erik Eriksson, vice-president van het electronicabedrijf Ericsson, mij gevraagd rond deze tijd van het jaar eens langs te komen om zaken te doen. Zodoende land ik op 2 december op Arlanda. Morgen viert heel Scandinavië Santa Lucia en dat moest ik meemaken, vond Erik. Mijn secretaresse had met moeite een vlucht en hotel kunnen reserveren. Stockholm zit vol. Zweden ligt onder een dik pak sneeuw. De chauffeur vindt zijn weg dankzij de lange rood-witte stokken langs de E4. Ik word in het City-hotel afgeleverd. Dit hotel wordt gerund door het Zweedse Salvation Army. Maar anders dan bij ons, waar je bij het Leger des Heils voor 15 gulden kunt slapen, betaal je hier voor een kamer ruim 350 dollar per nacht. In de lounge wemelt het van de generaals en andere internationale kopstukken van het Leger. Even gaat het door mij heen dat ik nu zie waar het geld blijft dat met dubbeltjes en kwartjes in de kerstpotten op de Dam en bij het Centraal Station in Amsterdam bij elkaar gescharreld wordt.

Vanavond nog even de stad in. Alle winkels open. Gezellige drukte. In de zestiger jaren schakelde Zweden over van links naar recht verkeer. En nog steeds zie je het gedrang op straat. De ouderen lopen links en botsen tegen de jongeren die rechts lopen. Ik ga maar vroeg naar bed, morgenochtend moet ik om vijf uur opstaan want om zes uur staat de auto voor mij klaar die mij naar het hoofdkantoor in de voorstad Bromma zal brengen.

Vanmorgen tegen zeven uur gearriveerd. In de aula zitten al duizenden personeelsleden met hun familie aan de cake met glühwein. Ik begroet de stafleden en neem met hen plaats op het podium. Om half acht gaat het licht uit en begint het Ericsson-orkest het Santa Lucialied te spelen. Santa Lucia - met

de brandende kaarsenkroon op het hoofd - komt binnenschrijven met in haar kielzog een tiental meisjes met kaarsen in de hand. Erik vertelt dat Lucia en haar gevolg kinderen van het personeel zijn.

Traditioneel moeten de meisjes tussen de 16 en 18 jaar oud zijn en bovendien maagd. En dat wordt jaar in jaar uit moeilijker. Dit jaar is Lucia slechts twaalf jaar. Het geeft een aandoenlijk schouwspel, die kaarsen en de flitslampen van fotograferende ouders. Laat in de avond zal ik in een nachtclub nogmaals een Lucia-feest meemaken en die dames waren zeker geen maagd meer, dat kon je zo zien. Enfin, na een samenzang trekken wij ons terug op de 23^e verdieping en komen toe aan het formele deel van mijn komst. Daarna met een flink gezelschap voor de lunch naar de Kungsträdgården. In een restaurant de Smörrebröd, een zeer uitgebreid vreetfestijn. Door het raam kijk je uit op het besneeuwde park. Mijn gastheren zijn op een gegeven moment druk in de weer en kijken telkens naar buiten. Daar gebeurt zeker iets, want zij zetten opgelucht de maaltijd voort. Nieuwsgierig kijk ik ook naar beneden en zie een aantal Ericsson-mensen bezig een groot vierkant in het park sneeuwvrij te maken. Erik volgt mijn blik, staat op en kondigt gniffelend aan dat hij al langer met het idee rondliep om met mij in Kungsträdgården een partij schaak te spelen. Ik verbleek bij deze aankondiging, maar weet nog wat woorden te stamelen waarbij ik de handschoen oppak. Wij weten van elkaar dat we lid zijn van een schaakclub. Maar dat mijn ELO-rating slechts een korte periode boven de 2030 kwam heb ik hem nooit verteld. En dat terwijl Erik er prat op gaat dat hij eens zijn land vertegenwoordigde in een wedstrijd tegen Noorwegen. De schrik slaat mij om het hart. Wat zal ik afgaan. Zeker na al die sterke drank die ik al op heb. Maar ik moet er aan geloven.



En daar staan wij dan in onze winterjassen met bontmutsen op, elk op een lage tribune. Al snel staan de nodige Kiebitzers rond het veld. Twee mensen zijn aangewezen om de grote koude stukken te verplaatsen en anderen blazen de sneeuw op het bord weg met draagbare luchtkanonnen. Wat een organisatie. Wij moeten snel spelen want het begint al te schemeren en de nacht valt hier in het Noorden altijd plotseling in. Ik loot Wit en kweek springt mijn secondant de tribune op en vraagt wat mijn eerste zet is. Ik kies voor het neutrale e2-e4 en het wordt een Franse partij. Ik kom redelijk uit de opening maar op de achtste zet ben ik stomverbaasd als mijn man doodleuk een andere zet doet dan ik hem vertel. En het wordt steeds erger. Hij komt mij wel steeds vragen, doet zo nu en dan een zet die ik zelf bedacht heb, maar de gek doet eigenlijk precies waar hij zin in heeft! Maar ik moet zeggen, dat hij uiterst geraffineerd speelt. Ik krijg een stelling die ik, zeker tegenover Erik Eriksson, nooit zelf voor elkaar had gekregen. Erik geeft vlak voordat Wit gaat promoveren en de duisternis invalt op en wij gaan het restaurant weer binnen.

Erik neemt bedrukt afscheid. Ik zal hem later op de avond wel weer ergens ontmoeten. Met een glas in de hand kijk ik door het raam naar het sprookjesachtige park.

De lantaarns geven een gelig licht, de stukken zijn weg en het bord is ondergesneeuwd. Het lijkt wel of ik heb gedroomd.

Mijn oude vriend Olle Isaksson komt naast mij staan en helpt mij uit de droom. Ik ken Olle al ruim 15 jaar en hij is inmiddels opgeklommen tot general-manager bij Ericsson. Hij had gehoord over de geplande schaakpartij waarbij die Nederlander, die altijd op hoge kwantumkortingen uit is, eens een sportief lesje op niveau zou krijgen. En Olle, altijd in om zijn baas ludiek een hak te zetten, had een list verzonnen om één van zijn ingenieurs, een schaakmeester, als mijn secondant te laten optreden!

Wij lachen en drinken nog wat en komen tot de conclusie dat deze schetsschaakpartij door de schilderachtige entourage erg leuk was om naar te kijken. Een bijzondere ervaring rijker vlieg ik de volgende dag terug naar Nederland.

[Lochem, De Variant, nr 41, 1998]

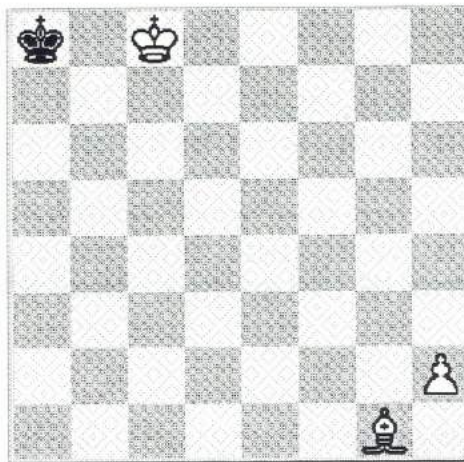
De schaakmysteries van Sherlock Holmes

In de vorige editie van Uw lijfblad stond een artikel van Hans Meijer (zoals overigens in vrijwel elke editie) dat bestond uit een aantal kleinere stukjes over diverse onderwerpen. Eén van die stukjes ging over een retrograde-probleem. Omdat Hans weet dat ik in dat soort problemen geïnteresseerd ben vroeg hij daarna elke keer dat hij mij zag of ik dat probleem al had opgelost. Toen ik daar een einde aan wilde maken door het daadwerkelijk op te lossen bleek mij dat het helemaal niet oplosbaar was, althans niet in de zin van "echte" (gecomponeerde) retrograde-problemen. De gegeven stelling kon ik vanuit de beginstand op het bord krijgen, zowel met wit als met zwart aan zet, zodat niet bewezen kon worden wat de laatste zetten waren. Ik zal U hier niet verder mee vermoeien, maar wil wel verder op het onderwerp ingaan (anders blijft Hans om een stukje vragen; hij slaat mijn schrijf-capaciteiten blijkbaar hoger aan dan mijn prestaties op het schaakbord en ik zal hem maar niet tegenspreken).

Op de een of andere manier schrijft voornoemde Hans in dit blad op een manier die mij verleidt om erop te reageren. Hij schrijft een paar maal over schaaksites op het Internet, en prompt verschijnt er van mijn hand een vele bladzijden lang artikel over de Internet Chess Club. Ik heb tot mijn genoegen gemerkt dat sommigen van U inmiddels ook de weg naar de ICC hebben gevonden, waaruit blijkt dat mijn artikel in ieder geval door sommigen is gelezen! Of U nu ook nog zit te lezen betwijfel ik overigens, want het begrip "retrograde-schaak" is volgens mij niet zo bekend en anders tenminste nogal afschrikwekkend. Toen ik de afgelopen weken op de club eens rondvroeg "heb jij dat retrograde-probleem van Hans Meijer al opgelost" was het meest gegeven antwoord "Het wat-voor-probleem?". Enfin, U ziet het, Hans begint erover en ik ga er weer op in (slimme redactie dus eigenlijk als je er over nadenkt!).

Als u nog steeds zit te lezen en nog steeds niet weet waar het over gaat: bij een retrograde-probleem gaat het erom aan de hand van een bepaalde stelling plus soms wat extra gegevens een bepaalde vraag te beantwoorden. Zo'n vraag kan zijn: wie is er aan zet, wat was de laatste zet, mag wit nog roken, op welk veld is de witte dame geslagen, hoort er op e3 een wit of een zwart stuk te staan, kan de zwarte koning ooit op d3 zijn geweest, is de toren op a8 de oorspronkelijke of een gepromoveerde pion, en ga zo maar door. Het gaat hierbij steeds om een zuivere toepassing van de spelregels; of een zet "goed" of "slecht" is doet er absoluut niet toe!

Mijn ervaring met retrograde-schaak is vooral afkomstig uit twee boeken van de Amerikaanse filosoof/logicus/puzzelmeester/professor Raymond Smullyan. Het eerste heet "The Chess Mysteries of Sherlock Holmes" [1979] (en verklaart de titel boven dit artikel), en het tweede "The Chess Mysteries of the Arabian Knights" [1981]. Ook in de Scientific American heeft hij over dit onderwerp gepubliceerd [vanaf 1974]. Al jarenlang was ik van plan er eens iets over te schrijven maar het was er steeds maar niet van gekomen (misschien omdat ik niet wist hoe ik het precies moest aanpakken). Maar nu de redactie er al om begint te vragen (wat heet vragen?) vind ik dat het nu maar eens moet gebeuren. Ik zal beginnen met een paar eenvoudige (?) voorbeelden uit het begin van het eerste boek, en als ik merk dat U het leuk vindt ga ik een volgende keer verder met wat ingewikkelder problemen. Ook een prijsvraag in de vorm van een door U op te lossen probleem behoort tot de mogelijkheden; de penningmeester wil vast wel een boekenbon of een fles wijn beschikbaar stellen voor de winnaar -- die ongetwijfeld door loting moet worden aangewezen gezien het natuurlijk overweldigende aantal goede oplossingen dat binnen zal komen [grapje!].



← stelling 1

Het wordt nu hoog tijd voor een stelling [zie stelling 1]. Wat is hier aan de hand? In het boek legt Sherlock Holmes aan Doctor Watson uit hoe dit soort problemen moet worden opgelost. In dit ("simpele") geval vertelt hij dat gegeven is dat wit "van onder naar boven" speelt (dat spreekt namelijk niet noodzakelijkerwijze vanzelf), en dat zwart de laatste zet heeft gedaan. De vraag is nu: welke zet was dat, en welke zet speelde wit daaraan voorafgaand? Watson redeneert dan als volgt: "Het is duidelijk dat de zwarte koning van a7 naar a8 is gegaan en zich daarbij aan het schaak van de witte loper onttrok. Maar dan rijst de vraag hoe die loper schaak kon geven". Met andere woorden: waar kwam die loper vandaan? Ziet U het al? Geduldig legt Holmes dan uit dat Watson niet steeds moet vergeten dat "a move may involve a capture", dus dat als je een zet doet je ook iets kan slaan! En dan vindt Watson de oplossing: de koning heeft op a8 een stuk *geslagen*, en dat stuk kwam van de diagonaal g1-a7, zodat er sprake was van afrekschaak. En dat kon alleen een paard zijn, vanaf b6. Dus (met een wit P op b6 en de zwarte K op a7): Pb6-a8+, Ka7xa8, en ziedaar de gegeven stelling! Vervolgens vraagt Watson (die nu pas echt gaat nadenken) waarom eigenlijk was gegeven aan welke kant wit en zwart zitten. Holmes: "Natuurlijk is dat nodig! Anders was er een tweede oplossing: een witte pion kan op de laatste zet tot loper zijn gepromoveerd!"



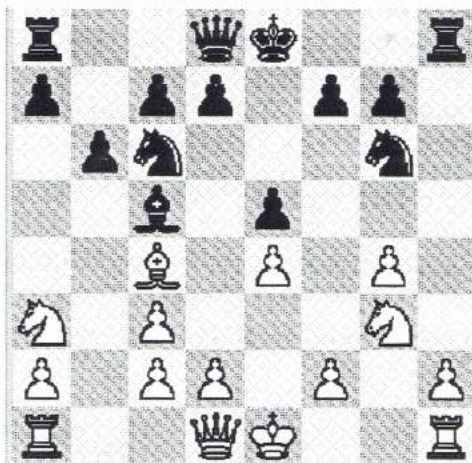
← stelling 2

Als tweede voorbeeld iets met een andere vraagstelling [zie stelling 2]; de vraag van Holmes aan Watson is hier: op welk veld is de witte dame geslagen? De redenering van Watson is: Wit mist de dame, 2 lopers en 1 paard. Die zijn dus door zwart geslagen, en 2 van deze 4 stukken door de pionnen op e6 en h6 (resp. d7xe6 en g7xh6). De beide witte lopers kunnen nooit van hun beginvelden weggespeeld zijn, omdat de pionnen op b2, d2, e2 en g2 allemaal nog in de beginstand staan (die lopers zijn dus blijkbaar op hun beginveld geslagen, bijvoorbeeld door een zwart paard). Op e6 en h6 zijn dus geen lopers geslagen, maar (dus) de dame en het paard. Hoe nu verder? Holmes helpt: "Probeer de juiste vragen op het juiste moment te stellen!" Vraag 1: wat is geslagen door de pion op b3? Antwoord: een loper (want bij zwart ontbreken alleen beide lopers). Welke loper? Die van c8, want

het moet zwarts witte loper zijn (b3 is een wit veld). Nu een belangrijke vraag (2): wat werd eerder geslagen, de zwarte loper (op b3) of de witte dame? Antwoord: de zwarte loper, want de witte dame kan pas van d1 naar de rest van het bord zijn gegaan NADAT de pion van a2 naar b3 sloeg (de dame ging via de open a-lijn, op een moment dat Ta1 en Pa2 daar niet stonden)! Nog zo'n vraag (3): werd de loper van c8 geslagen (op b3) voordat of nadat er op e6 werd geslagen? Antwoord: er werd eerst op e6 geslagen, want pas daarna kon de loper van c8 vertrekken! Conclusie: er werd op e6 geslagen voordat de loper van c8 weg kon om op b3 te worden geslagen, en dat gebeurde weer voordat de witte dame weg kon van d1, dus was de witte dame NIET het stuk dat op e6 werd geslagen. De volgorde was dus:

- het witte paard wordt geslagen op e6
- de zwarte loper vertrekt van c8 (via d7 en c6)
- de zwarte loper wordt geslagen op b3
- de witte dame vertrekt van d1 (via de a-lijn)
- de witte dame wordt geslagen op h6, en dat is de oplossing!

Dit lijkt mij genoeg voor de eerste keer. De volgende keer gaan we kijken hoe Holmes Watson verder inwijdt in de geheimen van het retrograde-schaak.



← stelling 3

Intussen mag U proberen het volgende probleem op te lossen [zie stelling 3] (dit is nog geen prijsvraag!). Hierbij zegt Holmes: "Ik zie dat er een gepromoveerd stuk op het bord staat!" De vraag is: Hoe weet hij dat? (Hint: "Elementary, Watson, really elementary!")

Veel succes!

Rob de Vries

DOCTOR DOCEERT

XXXVII. Een ogenblik van onbedachtzaamheid

door Manuel Nepveu

De negentiende-eeuwse Amerikaanse schrijver en dronkelap Edgar Allen Poe schijnt ooit gezegd te hebben dat dammen een veel strategischer spel is dan schaken en dat bij deze laatste bezigheid oplettendheid vaker de doorslag geeft dan superieur inzicht.

Het is een opmerkelijke uitspraak.

Wel moeten we bedenken, dat Poe reeds een klein decennium onder de groene zoden lag toen diens landgenoot Paul Charles Morphy zijn indrukwekkende successenreeks inzette: Poe zal alleen kennisgenomen hebben van het afzichtelijke geknoei dat in zijn tijd (en land) voor schaken doorging. Maar toch.

Inderdaad heeft vrijwel iedere clubschaker na vele, vele jaren wel een paar partijen gespeeld die zijn halve leven in een warme gloed zouden hebben ondergedompeld, ware het niet dat hij een afgrijselijke zet speelde temidden van al dat moois -met alle gevolgen vandien. Deze ervaring is soms zo weerzinwekkend dat lieden het schaken er compleet aan geven. Ze stoppen resoluut met al hun schaakactiviteiten, zeggen hun abonnementen op actuele tijdschriften op en gaan zich met mierenijver toeleggen op Middeleeuwse kalligrafie, het verzamelen van lucifersdoosjes uit de periode 1920-1929, of het bezwangeren van gefrustreerde stewardessen. Kortom, ze raken de weg helemaal kwijt.

Helemaal onbegrijpelijk is dit natuurlijk niet. Stel je eens voor, Rembrandt heeft bijna de laatste hand gelegd aan de Nachtwacht. Het enorme doek ligt op de grond en de maestro is bezig verf te mengen voor de "finishing touch". Dan roept Saskia: "Rembrandt, koffie!". De meester lust wel een bakkie, reageert spontaan, doet een pas in de richting van het geluid enoeps, daar schopt hij een pot met verf pontificaal over wat zijn Werk der Werken had moeten worden. Ik zie zijn reactie duidelijk voor me, maar mijn woordenschat van het fatsoenlijk Nederlands schiet verre tekort om die reactie acceptabel weer te kunnen geven.

Toch, hoe begrijpelijk ook in eerste instantie, de walging en weerzin zijn misschien een week op zijn plaats, maar daarna zou Rembrandt weer aan het werk hebben gemoeten.

Zo is het ook met de schaker. Deze ene partij heeft hij verprutst, maar hij mag hopen dat er zich wel weer een gelegenheid aandient. Niet alle dagen, niet alle weken, maar de volgende gelegenheid komt. Vast.

Bovendien, er is nog wat. De grafzet die zijn glansprestatie heeft bedorven, heeft naar alle waarschijnlijkheid niet met totaal onbegrip te maken, maar eerder met een zeikerig tactisch grapje. Veel heb je gezien, maar even is het rode lampje in je hoofd niet gaan branden. Je tegenstander, in zijn opperste nood, bedenkt er nog een om het vege lijf te redden. Een truc, een laatste probeerseltje om niet met een vette nul naar huis te hoeven. Als het dan lukt heeft hij het vege lijf gered en dan is hij tien minuten intens tevreden, maar een tijdje later krabt hij zich eens achter de oren en zwijgt, zwijgt als het graf.....

Een ander soort "kleine" foutjes ontstaat door het onvermogen om op een bepaald moment "op je handen" te gaan zitten. Dat onvermogen komt -in goede stellingen- vaak voort uit onderschatting of regelrechte minachting van de tegenstander, maar ook uit het onderschatten van de (defensieve) mogelijkheden van diens stelling.

Een teamgenoot van mij kwaakte onlangs, tijdens een KNSB-wedstrijd, dat hij gewonnen stond. Ik vertelde hem droogjes dat zijn opponent een zeer behoorlijke Utrechtse schaker was en dat hij

op z'n tellen moest passen. Een gewaarschuwd man telt voor twee, nietwaar? Niet waar! Zijn opponent sloeg een boer en de teamgenoot sloeg bliksemsnel, alsof hij de laatste trein moest halen, met een pion terug. Hij won vervolgens niet; er waren wat onvoorziene complicaties opgetreden. Hij had in de bewuste stelling ook met een andere pion kunnen terugslaanen dat had wél gewonnen.

Zelf ben ik ook wel het slachtoffer geworden van dit fenomeen -al heb ik er in een gewone schaakpartij geen echte aanleg voor deze fout te begaan. In de volgende partij vond dit ogenblik van onachtzaamheid plaats.

E.J. Straat - MN, Groningen 1994, ronde 4.

Grünfeld-Indisch.

1 d4, Pf6 2 c4, g6 3 Pc5, d5 4 Pf3, Lg7 5 cd5x, Pd5x 6 e4, Pc3x 7 bc3x, 0-0 8 Le3, c5

9 Dd2, Da5 10 Tc1, cd4x 11 cd4x, Dd2x+ 12 Kd2x, Pc6 13 Lb5, Td8 14 Lc6x, bc6x

15 Tc5

Op de opening ben ik niet ingegaan. In dit stukje gaat het om iets anders. Het stikt hier overigens van de mogelijkheden en finesses, die ik als inmiddels ex-Grünfeldspeler weer aardig aan het vergeten ben (Oeps, dat had ik nu niet moeten zeggen!).

Precies deze stelling had ik in 1993, anderhalf jaar voor de onderhavige partij, tijdens een simultaan tegen IM Gert Jan de Boer ook al met Zwart op het bord gekregen.

Die partij eindigde in 24 zetten in remise en dat was allemaal heel gladjes verlopen. Mijn tegenstander in deze partij was en is een stevige speler (2150-2200) en ik was op voorhand al wel met een puntending tevreden. Psychologisch is deze opstelling al heel twijfelachtig en het heeft heel misschien wel te maken met mijn falen verderop in de strijd.

15...., Tb8 16 Thc1, Tb2+ 17 T1c2, Tc2x+ 18 Kc2x, f5

Is het witte centrum eerst middels ...,c5 aangevallen, nu probeert Zwart met ...,f5 het breekwerk te voltooien. Het is allemaal zo logisch als de pest.

19 ef5x, Lf5x+ 20 Kc3, Le4 21 Pe5(!), Lg2x 22 Pc6x, Lc6x(!)

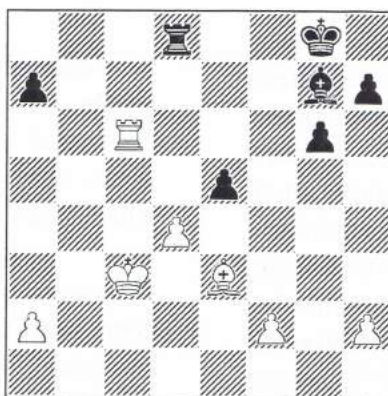
Met zijn eenentwintigste zet gaat Wit op pion c6 af. Een obstakel voor de eventuele opmars van de d-pion wordt aldus opgeruimd. Zwart op zijn beurt had er wellicht verstandig aangedaan om het loperpaar te behouden. Edoch, zeker als ik er van was dat ruil de remise niet in gevaar bracht, ruilde ik. En inderdaad, nog steeds oogt de zwarte stelling speelbaar.

23 Tc6x, e5?

Hier past enige explicatie. Het Groningse toernooi heeft, zoals iedereen weet, een mooie uitstraling. Honderden schakers zitten gebroederlijk en gezusterlijk naast elkaar in de Martinihal

aan de rand van de mooiste stad van Nederland, wat zeg ik, de wereld. Ook schakers die niet aan het toernooi meedoen worden door de atmosfeer aangetrokken. Zij schuifelen in de gangpaden, genieten van de vele bloedmooie Oost-Europese vrouwen en komen werkelijk uit alle uithoeken van Nederland aangereisd. Welnu, terwijl dus een van Uw redacteuren aan het toernooi meedeed, kwam de ander een dagje kijken. Juist op dit moment verscheen Hans Meijer aan mijn bord. Ik was verrast, plezierig verrast zelfs, maar dat bleek een vergissing.

Op dit moment had ik op mijn tellen moeten passen. Ik had hem moeten weggagen als een dolle hond, ik had hem met schimpscheuten moeten overladen, ik had hem de hel in moeten wensen. Maar neen, in plaats daarvan wilde ik even een babbeltje met hem maken en deed de bovenvermelde zet, zeker van het feit dat ik mijn tegenstander alle giftanden had uitgetrokken en ik rekende op 24 de5x met een snelle remise. Hier had ik op al mijn handen moeten gaan zitten. Hier had Caïssa mij eigenlijk wat in het oor moeten fluisteren. Maar er werd niets in mijn oor gefluisterd en op mijn handen zat ik al helemaal niet. Mijn tegenstander, daarentegen, zat wel op zijn handen en misschien heeft Caïssa hem daarom juist wel iets leuks in zijn oor gefluisterd.



24 d5!, Td5x 25 Tc8+, Kf7 26 Tc7+, Kf6 27 Ta7x

Het beeld heeft zich nu dramatisch gewijzigd. Wit heeft nu een vrijpion op de a-lijn -niet een erg alledaags gezicht in stellingen vanuit de Grünfeld- en zijn koning is in staat om dat kleinood te helpen bij zijn tocht naar de overkant. Zwart heeft geen vrijpion en kan er ook niet gauw eentje creëren. Wit staat gewonnen. Er volgde nog:

27..., h5 28 a4, Lf8 29 Kc4, Td8 30 a5, Tc8+ 31 Kb5, Tc2 32 a6, Tb2+ 33 Kc4, Tb4+ 34 Kd5, Tb5+ 35 Kc6, Tb2 36 Ta8, Tc2+ 37 Kd5 (1-0)

MN

OLIEBOLLENSCHAAK nacht en de KERST-CRYPTO

Het oliebollenschaaktoernooi wordt dit jaar op dinsdag 29 december gehouden. Deze keer niet alleen 's avonds maar de echte olieballen gaan 's nachts van 23.30 uur tot 02.30 door. Komt allen en verover de zilveren oliebol. En als je toch komt breng dan meteen je oplossing van de Kerst-Crypto [zie clubblad 47.1] mee.

Henk Breugem.

Baden Baden 1925 [deel 1]

Tegen het eind van de negentiende eeuw was de schaaksport door kundige grootmeesters op een zeer hoog niveau gebracht. En schaken was een geliefde sport bij zowel amateurs als professionals. In de periode voor de eerste wereldoorlog werden vele toernooien gespeeld waarin jonge talentvolle spelers aantraden en soms vriend en vijand verbaasden met hun magnifieke overwinningen. In die tijd werd het schaken gedomineerd door twee landen namelijk Duitsland en Rusland.

Toen kwam de waanzin van de eerste wereldoorlog. Net als zoveel zaken hield het schaken op te bestaan. Internationale toernooien werden niet meer georganiseerd, schaakboeken rolden niet meer van de persen en schaaksimultaans werden niet meer gegeven. Na de oorlog kende Europa enorme economische problemen. De nieuwe Duitse Weimar republiek kon maar net het hoofd boven water houden. Voor schaken was niet of nauwelijks aandacht.

Tarrasch zag deze ontwikkeling met lede ogen aan. Hij verlangde terug naar de vooroorlogse situatie. Tarrasch moet volgens de geschiedenisboeken een bedroefd man geweest zijn omdat hij zijn zoon in de hel van Verdun had verloren. Schaken was voor hem een afleiding en een troost om de goede oude tijd weer een beetje te laten herleven. Toen hij in de gaten kreeg dat de nieuwe Duitse staat voorlopig geen enkele moeite zou doen om een groot internationaal schaaktoernooi te organiseren nam hij die taak zelf op zich. Hij begon brieven naar spelers en sponsers te schrijven. Het toernooi dat gehouden moest worden, moest helemaal in het teken staan van de vooroorlogse tijd. De lokatie was een riante villa midden in een groot bos. Een plek waar de tijd vijftig jaar had stilgestaan. Gedurende twee maanden in het jaar 1925 zou hier het eerste grote naoorlogse toernooi worden gehouden. En

wat maakt juist dit toernooi zeventig jaar na dato zo interessant?

Het schaken had tijdens de oorlog een behoorlijke deuk opgelopen, edoch de schaakontwikkeling des te minder. Het was inmiddels al weer een halve eeuw geleden dat Steinitz met zijn revolutionaire ideeën de toenmalige schaakwereld op zijn kop zette. Zijn ideeën waren in de tussen liggende periode vervallen tot dogmatische schaakwetten. Er waren nieuwe grootmeesters opgestaan als Lasker, Capablanca, Réti en Aljechin die alle regels aan hun laars schenen te lappen en toch zeer goede resultaten boekten.

In Baden Baden troffen al deze nieuwe ideeën elkaar. Verschillende persoonlijkheden met totaal verschillende spelopvattingen streden om meer dan het winnen van het toernooi alleen. Ze streden voor hun bestaansrecht als schaakvernieuwer. Achteraf zou blijken dat geen van de spelopvattingen echt verloren zou gaan. De waarde werd meestal bepaald door de speler en niet door zijn spelopvatting.

Voorbeelden hiervan zijn: de directe centrum bezetting door stukken van Réti, het Grünfeld Indisch, de Aljechin verdediging die nu ook door andere spelers gespeeld werd, het Bogo-Indisch, De Torre aanval, enz.

Alles leek in orde, maar toen kwam de domper. Wereldkampioen Capablanca wenste niet uit Cuba te vertrekken als hij geen startgeld zou ontvangen, terwijl oud wereldkampioen Lasker geen zin meer in het schaken had na het verlies van zijn wereldtitel in 1921. De rest van de toenmalige schaaktop was wel aanwezig: Aljechin, Nimzowitsch, Grünfeld, Spielmann, Réti, Bogoljubow, Rubinstein, Sämisch, Yates, Marshall, Thomas en Tarrasch.

Op woensdag 15 april brandde om 11 uur in de ochtend in Baden Baden de strijd los.

Toen duidelijk werd dat Capablanca en Lasker niet deel zouden nemen werden de Russen Aljechin en Bogoljubow, de Pool Rubinstein en de Duitsers Sämisch en Grünfeld als de grootste kanshebbers voor de eindzege beschouwd.

Een toernooi van zo'n omvang begint altijd spectaculair. Alle opgespaarde schaak energie wordt in één keer in de strijd geworpen. Alleen Aljechin begon met een remise van veertien zetten. De rest vloog elkaar in de haren. Eén partij uit de eerste ronde springt meteen in het oog. De partij van Réti tegen Tartakower. Tartakower was op papier de sterkere speler, maar Réti weert zich dapper. Zelfs zo dat hij na een pinnig gevecht op het scherpst van de snede toch remise uit de strijd weet te slepen.

S. Tartakower - R. Réti

1. c3 .. Tartakower stond bekend als de man van de duizend openingen. **1. .. c5 2. d4 e6 3. e4 Pf6 4. e5 Pd5 5. Pf3 d6 6. exd6 Lxd6 7. dxc5 Lxc5**

Het witte strijdplan komt aan het licht. Hij beschikt over een mobiele pionnen meerderheid op de damevleugel

8. Lb5† Ld7 9. Lxd7† Pxd7 10. 0-0 0-0

Tot nu toe is zwart redelijk uit de strijd gekomen, maar het tij zal spoedig keren **11. Pbd2 Dc7 12. Pe4 Le7** Het is duidelijk te zien dat zwart hier op de terugtocht is, beter zou volgens Tartakower **12. .. Tfd8**, zijn geweest maar hieraan kleeft het bezwaar dat de zwarte koningsloper geruild wordt en er wellicht zwaktes op de zwarte velden ontstaan.

13. De2! Pc5 14. Pxc5 Dxc5 15. c4! ..

Een briljante zet, ook al zei Tartakower het zelf, de witte pionnenmeerderheid op de damevleugel begint meteen met tempo winst op te rukken. **15. .. Pb4** Zwart probeert zijn paard zo actief mogelijk neer te zetten om verder tempoverlies te vermijden. Zwart heeft hier al de mindere positie. **16. a3 Pc6 17. b4 Pd4 18. Pxd4 Dxd4 19. Lb2 Db6 20. c5 Dc6**

Wat lijkt schaken toch makkelijk als je ziet hoe soepeltjes Tartakower zijn stukken neerzet, nu het met de pionnenmeerderheid wel snor zit, gooit Tartakower het op de tactische toer door de zwarte koningsvleugel te bedreigen. **21. Dg4 g6**

Lijkt erger dan het is omdat de zwarte looper nog op het bord staat.

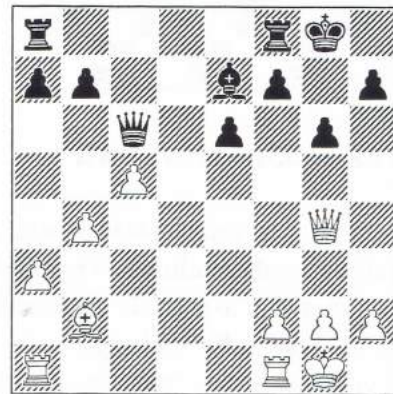


Diagram na de 21ste zet van zwart

Op **21. .. f6** volgt **22. Tae1 e5 23. Dc4 Kh8 24. f4!** en de zwarte stelling wordt aangetast.

22. Dd4 f6 23. Tfe1 Tad8 24. Dc4 Td5

24. .. Dd5 lijkt actiever, maar verliest simpel een pion na **25. Dd5. 25. Te2! ..**

Dekt de tweede rij en bereidt het verdubbelen van de torens voor.

25. .. Ld8 26. Tae1 Te8

De zwarte stelling wordt flink op de korrel genomen. Wit verhoogt de druk.

27. h4! Kf7 28. Df4 Tf5 29. De3! Lc7

Réti spant hier een voor hem zo karakteristiek valletje om het initiatief naar zwart te laten overgaan, op **30. g4 Tf3**

31. Dh6 zou wit erg gunstig staan. Maar op **30. g4** volgt **Tf4** en wit moet eerst zijn eigen zwakke pionnen op de koningsvleugel dekken

30. Td1 Td5 31. Txd5 Dxd5 32. Td2 Df5 33. g3! ..

De beste zet volgens Tartakower. **33. Td7** leidt slechts tot torenruil, en na **33. .. Te7 34. Txe7 Kxe7 35. Dh6 Db1† 36. Dc1** moet de witte dame weer terug

33. .. Td8 34. Txd8 Lxd8 35. c6! ..

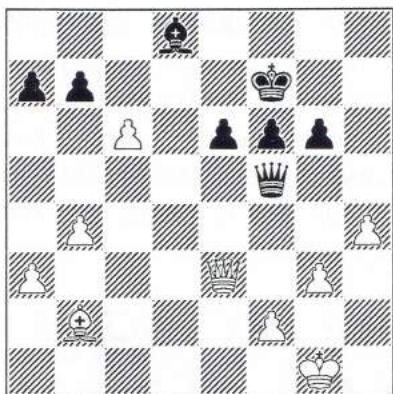


Diagram na de 35ste zet van wit

Zeer vernuftig, Als zwart slaat wordt zijn pionnenstelling onherstelbaar versnipperd en krijgt wit met zijn a-pion de overhand en als zwart doorschuift verkrijgt wit een gedekte vrijpion. Na twintig minuten denken vindt Réti de enige verdedigingszet.

35. .. Dd5! 36. cxb7 Dxb7 37. Ld4! a6 38. Dh6 Kg8 39. h5 Df7 40. hxc6 hxc6 41. De3 Dd7 Deze zet was absoluut nodig. In de partij is duidelijk te zien wat de kracht is van een pionnenmeerderheid op de damevleugel. Als Dd7 niet was gespeeld zou wits volgende zet Lb6 zijn geweest, waarna zwarts loper opzij moet of loperruil moet toestaan waarna, wits dame op b6 of a7 komt te staan en de zwarte a-pion zo goed als verloren is. Nu volgt na Lb6 Dd1, Dd5 en Dh5 met eeuwig schaak of dameruil en de pion op a6 is voorlopig in veiligheid. **42. De4 Kf7 43. Lc5! Lc7! 44. Dh4 Dd1† 45. Kh2 Dh5** Zwart had voor deze zet tien minuten nodig. De witte dame is actiever maar zwart neemt een zeker risico. De zwarte koning kan immers nooit meer op tijd op de damevleugel zijn terwijl zwart met een hulpeloze pion blijft zitten. **Dxh5 gxh5** Kan zwart zich nog verdedigen?

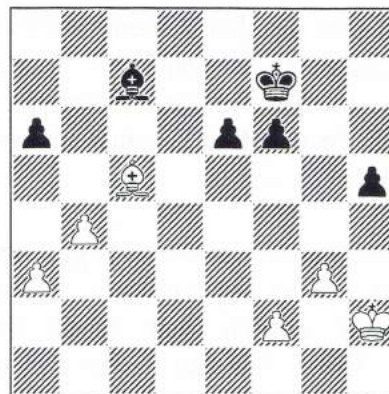


Diagram na de 46ste zet van zwart

47. Kh3 Kg6 48. a4 Lb8 49. Kh4 e5 50. b5 axb5 51. axb5 f5

Zwart vecht voor zijn leven. Tartakower beschikt over winstkansen. Réti gaat echter niet bij de pakken neerzitten en probeert in het centrum een vrijpion te krijgen. **52. b6 f4 53. gxf4? ..** Tartakower geeft vele varianten en vermeldt erbij dat zwart remise af kan dwingen. **53. .. exf4 54. Le7 Le5! 55. Ld8 Lc3** Toen hij de dames ruilde had Réti deze zet al gezien. De witte b-pion kan nooit aan de overkant komen. Op **56. Lc7** volgt **La5** en op **56. b7** volgt **Le5!** waarmee zwart de controle behoudt over veld b8. **56. f3 Le1† 57. Kh3 Lb4! 58. Lh4 Lc5 59. Ld8 Lb4 60. Kg2 Kf5 61. Kf1 Ke6 62. Lc7 Ld6! 63. Lxd6 Kxd6 64. Kg2 Kc6 65. Kh3 Kxb6 66. Kh4 Kc5 67. Kxh5 Kd4 68. Kg5! Ke5** natuurlijk geen **Ke3?**, vanwege **Kg4** en wit wint. **69. Kg4 Ke6 70. Kxf4 Kf6** Zwart heeft de oppositie en dwingt remise af. **71. Ke4 Ke6 72. f4 Kf6 73. f5 Ke7 74. Ke5 Kf7 75. f6 Kf8 76. Ke6 Ke8 77. f7† Kf8 78. Kf6** en pat. Een licht geïrriteerde Tartakower verlaat de speelzaal om zich voro te bereiden op de volgende speeldag.

Mischa van Spronsen

Integratie jeugd / senioren? Een eerste verkenning

Binnen het Bestuur en de Jeugdcommissie is een aanzet gemaakt te onderzoeken of er jaarlijks niet meer jeugdleden een overstap naar de senioren zouden kunnen maken. Gemiddeld zijn dit er nu slechts 1 a 2 per jaar en dit op een aantal vrijdag-jeugdleden van 77 kinderen. Maar ALS de overstap eenmaal wordt gemaakt, heeft menig seniorlid reeds aan de lijve ondervonden dat de jeugd niet mals is.

Op dit moment spelen er twee zaken die er toe hebben geleid dat de Jeugdcommissie de eerste stap heeft gezet om een en ander te inventariseren. Het betreft hier:

1. Opmerkingen van met name de ouders dat het op de vrijdagavond nogal rumoerig is in de grote zaal, hetgeen ten koste gaat van de spelconcentratie van de sterkere spelers.
2. Het vrijkomen van extra zaalruimte op de dinsdagavond (het leslokaal van de jeugd).

Dit bracht de Jeugdcommissie op de gedachte dat wellicht een deel van sterkere jeugdspelers een overstap naar de dinsdag zou kunnen maken. Wij realiseren ons dat dit wel de nodige consequenties heeft. Niet alleen voor de kinderen zelf, maar natuurlijk ook voor de ouders in verband met het halen en brengen van de kinderen.

Het ligt voor de hand de inventarisatie bij de kinderen te beginnen. De uitkomst hiervan is bepalend voor eventuele volgende stappen. Daartoe heeft de Jeugdcommissie op vrijdag 27 november een enquête onder Groep 1 van de vrijdag uitgevoerd (N=18).

De vragen

Wij hebben de kinderen van Groep 1 gevraagd schriftelijk twee vragen te beantwoorden. De vragen waren:

1. Het is wel eens rumoerig in de grote zaal; heb je daar last van?

Antwoord: NEE: 4 JA: 3 SOMS: 11

2. Misschien kan groep 1 op de DINSDAGavond spelen. Op de dinsdag kan ik:

NIET: 3 WEL: 7 WEET HET (NOG) NIET: 6 ALLEEN DINSDAG OM DE WEEK: 2

Voorlopige conclusie

De uitkomsten geven niet echt veel duidelijkheid. De uitslag is zo'n beetje fifty-fifty. Het Bestuur en Jeugdcommissie zullen zich beraden over hoe nu verder.

Chris Schoon

De Grote Clubactie

Dank zij ook de hulp van de seniorleden op de dinsdagavond, is de verkoop van jeugd-loten nog redelijk succesvol geweest.

De Jeugdcommissie had 250 loten ingekocht. Hiervan zijn er uiteindelijk 194 stuks verkocht, waarvan 41 (!!) door seniorleden.

En op één van de 56 loten die zijn overgebleven, viel nog een prijs van

ja wel: **f 25,-.**

De netto opbrengst van de Grote Clubactie is zo'n f 250,-. Dit komt ten goede aan

jawel: de **jeugdbegroting** van 1999.

Mannen, bedankt.

Chris Schoon